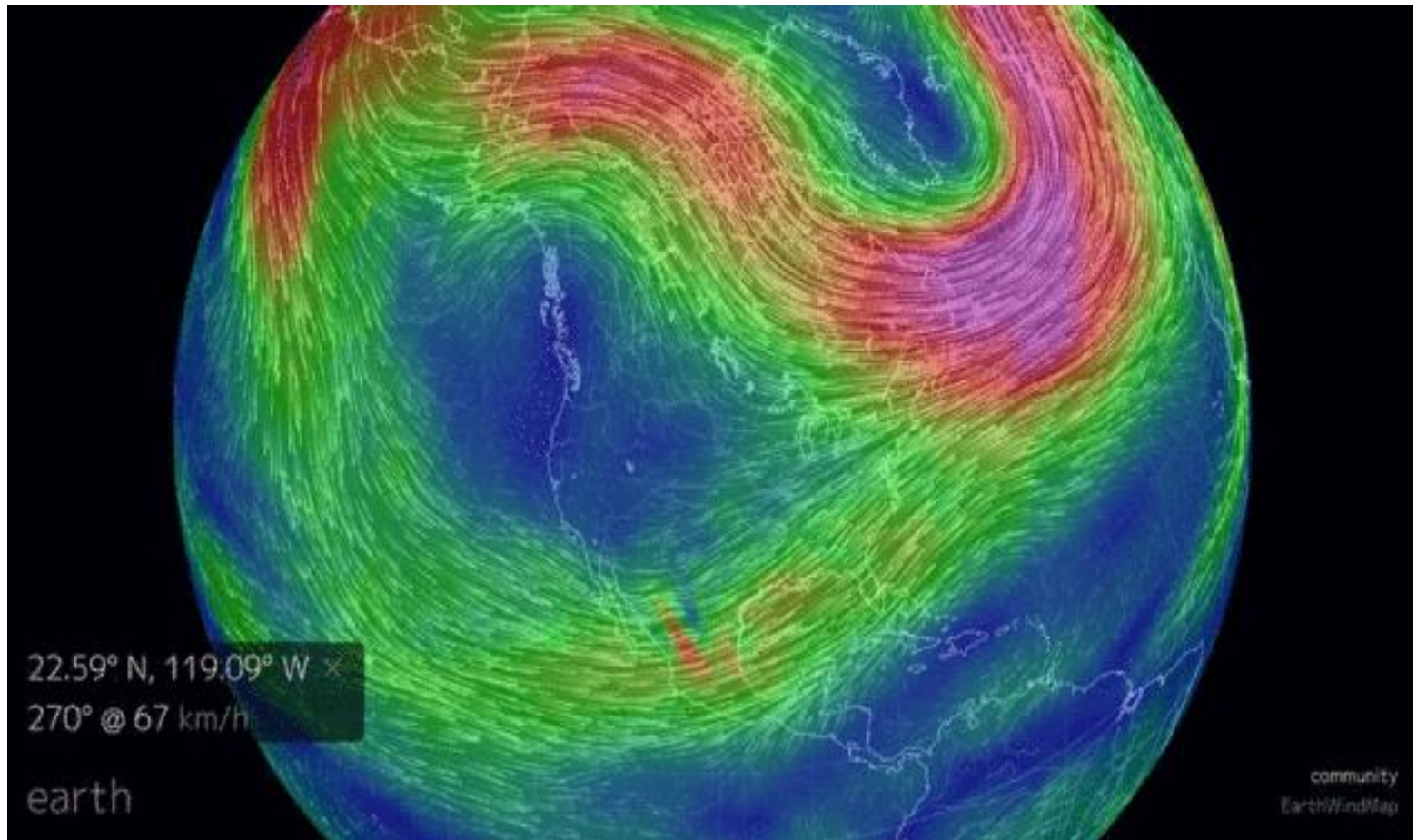

**(Ne)známé systémové důsledky migrace osob pro
veřejné zdravotní pojištění ČR**

JUDr. L. Švec

Migrace v oblasti zdravotnictví

Osoby

- » pojištěnci/pracovníci/uprchlíci
- » pacienti
- » lékaři a ostatní zdravotničtí profesionálové,

Rizika - infekční nemoci

Zboží, služby, kapitál

- » léky, technologie, materiál
- » zdravotnická zařízení

Pravidla, myšlenky, zkušenosti

...

Migrace osob a pacientů – systémové důsledky pro zdr. pojištění

Aplikace nadnárodních předpisů =

- převzetí nových právních institutů do systému ČR
- týká se osob migrujících z/do EU, resp. smluvních zemí

Částečné zavedení rodinného pojištění v ČR

Nemigrující osoby = individuální pojištění dle českého zákona

Migranti z/do EU = rodinné pojištění (odvozené od pojištění pracovníka)

- v č. pojištění i neaktivní členové rodiny č. pracovníka
 - z č. pojištění vyňati neaktivní členové rodiny pojištěnce/pracovníka z jiného státu
-

Migrace osob a pacientů – systémové důsledky pro zdr. pojištění

Zavedení institutu faktického bydliště do systému ČR

Nemigrující osoby = trvalý pobyt dle českého zákona

Migranti z/do EU = faktické bydliště

- v č. pojištění i neaktivní osoby bez tzv. trvalého pobytu v ČR, pokud zde fakticky bydlí
- z č. pojištění vyňaty neaktivní osoby, bydlící v jiném státě EU

Částečné zavedení pokladenského systému v ČR

- systém refundací za zdravotní péči, uhrazenou mimo ČR
 - problematická nutnost specifikovat rozsah hrazené služby a její cenu
-

Migrace osob a pacientů – systémové důsledky pro zdr. pojištění

Zavedení systému posuzování nároků pojištěnce na péči v jiném státě

- v návaznosti na judikaturu ESD od 2006
- žádost, odůvodnění rozhodnutí, možnost odvolání
- nepřímým důsledkem postupné zavádění procesních pravidel do rozhodování o nárocích pojištěnce i na národní úrovni

Věcná působnost českého pojištění neomezena na území ČR

- výběr pojistného ze zahraničí (od zaměstnavatelů i OBZP)
 - v principu možnost nasmlouvat zahraničního poskytovatele
 - péče v jiných zemích hrazena ve většině situací za podmínek tamních předpisů
-

Migrace osob ze zemí mimo EU a smluvní státy

- Zaměstnanci + neaktivní osoby s trvalým pobytem (vč. azylantů) a žadatelé o azyl
 - účast v systému zdravotního pojištění (vč. nároků z práva EU)
 - v případě výrazného zvýšení počtu neaktivních osob dopady finanční, potenciálně též rizika zdravotní - dle státu původu
 - Ilegální migrace, resp. pobyt na území
 - mimo systém veř. zdrav. pojištění, náklady státu, nebo k tíži zdravotnických zařízení
 - současné fin. dopady marginální
 - Neaktivní cizinci a OSVČ ze třetích zemí s dlouhodobým pobytem v ČR – systém tzv. komplexního komerčního pojištění
 - diskuze o základním přístupu
 - pojistit část osob (např. OSVČ, nebo děti pracovníků) ve veřejném systému, nebo rozšiřovat a doplňovat systém komplexního komerčního pojištění?
 - Ekonomické hledisko (ne)dostatku pracovní síly v hospodářství (průmysl i služby) !
-

Migrace osob a pacientů– statistiky

Přeshraniční zdravotní služby a migrace v rámci EU z hlediska č. zdravotního pojištění (2015)

- téměř 300 000 nových případů poskytnuté přeshraniční péče ročně
- téměř 2 000 000 000 Kč nových závazků a pohledávek za přeshraniční péči
- více než 100 000 migrujících pracovníků a členů rodin, bydlících a registrovaných mimo stát bydliště
- několik set tisíc běžně pojištěných a v ČR bydlících občanů EU

Celkový počet cizinců žijících v ČR, vč. třetích zemí (2015)

- téměř 500 000 osob
 - naprostá většina běžně pojištěna v systému veřejného zdravotního pojištění (mimo systém cca 60 až 80 tisíc osob)
-

Zkušenosti z aplikace nadnárodních pravidel – potenciál pro další vývoj

Využitelnost pro možné budoucí změny systému, např. :

- potřeba refundovat hrazené služby podnětem pro bližší vymezení zákonného nároku pojištěnce a vztahu k ZP
 - = předpoklad jakékoliv formy připojištění, nadstandardů apod.
 - existence rodinného pojištění využitelná pro omezení okruhu osob, za které platí stát
 - = zvýšení stability potřebné pro plánování a smluvní politiku ZP
 - řešení existujícího rozporu mezi trvalým pobytem a bydlištěm v ČR
 - zahraniční zkušenosti obecně cenné pro úvahy o základních parametrech systému – dohodovací řízení a úhradová vyhláška? využitelnost registrů? E-Health ?
-

Migrace jako každý pohyb vede ke změnám - jejich dopady závisí na naší schopnosti je přijmout, pojmenovat a využít
